Ч. 110 Пятниця 19 (31) мая 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

„Дідько з Сигота“
або стан культури і цивілізациї нашого народу по пятьдесяти роках.

Певно кождого з наших читачів здивує повисший дивний заголовок і кождий, прочитавши его, спитає: В якій звязи можуть стояти з собою: „дідько“, угорске місто Сигот за нашими горами, та культура і цивілізация нашого народу? Оно то й справді якось дуже дивно і загадочно виглядає, а преці єсть в тім якась звязь. „Дідько з Сигота“ шибаєсь між нашим народом, як видко, вже звиш пятьдесять літ, а культура і цивілізация не змогли его й доси вигнати. Що то все значить, зараз розкажемо.

Читачі наші пригадають собі недавну допись з Чернелиці, в котрій було розказано, як то чотирох тамошних господарів задумали купити собі „дідьків“, попродали по морґови ґрунту, зложили якомусь чоловікови в Незвиськах разом 560 зр. а той вислав їх за угорску границю до Сигота і сказав, що дідьки там вже самі до них прийдуть. Дідьки не прийшли, і господарі вернули без них та ще й позбули ся ґрунту і гроший. Навіть колиб-то все була лиш проста байка, то все-таки ще би не стратила свого значіня, а факт, що „дідько з Сигота“ шибаєсь і доси межи нашим народом, повіставби фактом. Кождому, хто читав згадану допись, може й прийшло зараз на гадку, длячого той якийсь чоловік з Незвиськ післав чернелицких господарів по дідьків аж за угорску границю до Сигота. „Дідько з Сигота“ має свою історию, котра нині ледви ще кому звісна. Минуло преці звиш пятьдесять літ, як „дідько з Сигота“ перший раз явив ся у нас в Галичині, іменно в нашій Гуцульщині, а звідтам ходив опісля по цілім Підгірю та Поділю, і як видко, ще й до нині не перестав ходити. Звістно загально, що давнійше, коли ще не було ніяких зелізниць, ані у нас, ані на Угорщині, була межи нашим краєм а Угорщиною живійша, безпосередна комунікация. Наші люди з Коломийщини і Станіславівщини їздили дуже часто, особливо в часах неурожаїв, за збіжєм, головно за кукурузою, на Угорщину, а місто Сигот в Мармароскім комітаті, положене по тамтім боці Тиси, було для них головним ринком. Там набирали они збіжа та везли его в Гуцульщину і аж на далеке Поділє. Ніяке місто угорске й до нині не єсть в тих сторонах, а по части також і на Буковині, так популярне в устах народу, як Сигот.

Отже під конець сорокових літ — чи 1849 чи 1848 році, або може ще раньше, того вже не уміємо сказати — пішла була в Гуцульщині чутка, що декотрі з тих господарів, що їздили на фірманку до Сигота, привезли собі звідтам „дідька“, котрого купили за великі гроші. Той „дідько“, не „сидів на горбочку в черепочку“, як то співає ся в якійсь там співанці народній, але в „скляній баньці“ на поді, або де в якім иншім сховку; ему давали їсти, розуміє ся не солену страву, а він свому ґазді ніби то приносив гроші. А що Гуцули їздили в тих часах дуже часто з своїми деревляними виробами, з бриндзею, ялівцем та глинкою на Поділє, то вість про „Сиготского дідька“ занеслась була аж туди. Треба було довгого часу і немалого заходу та зручности, щоби дійти правди тії вісти. Отже що-ж показало ся? Якийсь хитрий дурисьвіт в Сиготі скористав з величезної темноти і забобонности наших людий та продавав їм т. з. „Картезийского нурка“ або „Картезийского чортика“ за правдивого чорта або „дідька“. Картезийский нурок єсть звістна фізикальна забавка: У фляшці або слоїку скляннім, наповненім водою, і завязанім з верха міхуром, єсть маленький чортик з тоненького, чорного скла; в загненім хвості его єсть маленька дірочка. Коли потиснути на міхур, то вода вливає ся через дірку в хвості в чортика і він стає тяжший та паде в долину. Коли-ж перестати тиснути, то стиснений воздух в чортику випирає з него воду, она вибігає хвостиком, чортик стає тогди лекшим та іде в гору а при тім ще й крутить ся в колесо, ніби танцює. Оттакого „дідька“ привіз собі один або другий Гуцул з Сигота заплативши за него 50 або й 100 „банок“ (зр.), хоч така забавка не варта більше як 30 до 50 кр. Один із сьвящеників в Гуцульщині прийшов на слід того мабуть в Шешорах, спровадив собі такого „дідька“ і показував его Гуцулам та учив їх розуму. Але, видко, нічого то не помогло, бо „дідько з Сиготу“ зробив собі був вже „велику славу“ і тішить ся нею аж до нині.

Хто-ж би то подумав, що по пятьдесяти літах з горою „дідько“ з Сигота віджиє на ново?! Який же то у нас стан культури і цивілізациї по пятьдесяти літах з горою?! Що ми зробили для того народу, на котрім хочемо опирати ся і при помочи котрого хочемо вести високу політику? А преці за той час виробила ся вже й якась інтеліґенция. Як же дбала і дбає та інтеліґенция про свій нарід, коли він і доси такий темний, такий забобонний, як був перед пятьдесятьи роками? Скаже хтось може, що то лиш виімковий случай, той факт, поданий в дописи з Чернелиці. Та бо ні; скрізь де глянемо по краю, всюди та сама

---

2)

ПРОПАВША БРАЗЕЛЄТА.

Оповіданє з житя старинного Всходу

Сулеймана Ґані-бея.

(Дальше).

Коли каравана переходила попри сей памятник, Натан замітив на нім вінець з живих цьвітів і під'їхав близше до каменя. Цьвіти, з яких був вінець увитий, були такі сьвіжі (на них блестіли навіть каплї роси), що очевидно хтось лише що був тут і прикрасив памятник. Инакше не могло бути, бо сонце вже з годину так припікало, що ті цьвіти давно звіяли би і не було би на них роси.

Дійшовши вскорі до перших хаток Ветиля, начальник каравани і его товариші побачили коло порога одної з них молоду 15-лїтну дївчинку; она очевидячки відпочивала тут по ранній прогульці; в еї волосю і на груди були такі самі цьвіти, які Натан лише що бачив у вінци на памятнику. Ся дївчинка була незвичайно мила і принадна.

Не без зачудованя глядїла она на переїзджаючих їздців і на Сирийців з їх навюченими ослами, але замітивши цікаві а навіть неприличні погляди, встромлені в неї, она зарумянила ся, опустила очи і немов не чула привіту в своїм ріднім язиці... А Натан ласкаво і сердечно говорив до неї:

— Чи не ти то, мила дївчино, нині рано, там коло старого оливного дерева так прикрасила сьвятий памятник?

Не одержавши відповіди, він додав:

— Не бій ся мене, не бій ся і тих людий; се все чужинцї, що не розуміють нашої мови. Я-ж і не гадаю о нічім злім. По многих лїтах відлуки я перший раз знов в своїм краю і бачу родинні місця... І здаєть ся менї, що сам Всевишний післав тебе як ангела менї на стрічу, коли я витаю рідну землю.

Аж тепер підняла дївчина очи і побачила перед собою гарного молодця, свого земляка, з таким благородним, притягаючим лицем, що зараз стала глядїти на незнакомого як на оборонця, покровителя, цїлком не похожого на легкодушного балакача-підхлїбника. Тепер она не лишила его без відповіди, але увидївши ясний, горячий погляд молодого чоловіка, знов опустила очи і промовила:

— Так, то я нарвала цьвітів, сплела вінець і повісила его там.

Товариші Натана вже від'їхали на кількасот кроків і стали при одній з чотирох кирниць тої місцевости. Замітивши, що їх начальник розмавляє з якоюсь дївчиною, они полишили его в спокою, так що молодий Хананеєць міг без перешкоди говорити.

— А як тебе називають, звідки ти прийшла сюди?

— Мої родичі і братя звали мене Рут — відповіла дївчина. — Отець і мати давно померли, а всї мої братя погибли недавно в бою зі злими Хабіритами[1]). Тепер я служу у старого Талмаї. Він обходить ся зі мною так як з рідною дочкою. Сими днями їздив один з наших сусїдів до Єрусалима продавати шерсть, він вернув ся і каже, що чув там, будь то син мого пана — Натан Ваал — в Єгипті він став знатним чоловіком — приїде вскорі до сьвятого міста. Отже Талмаї післав мене до Ветиля, щоби помолити ся за щасливий поворот сина... Тут у нас кажуть, що єсли хто помолить ся до каменя Якова, то се тілько значить, як би ходив на богоміля до міста Солім. Я вийшла ще перед всходом сонця з Гупни, була коло каменя і помолила ся. Ті цьвіти я нарвала, сплела вінець і положила его на памятник.

Натан готов був з радости обняти дївчину, але заволодів собою і здержав ся, одначе сьльози закрутились ему в очах. Атже він почув імя свого вітця, почув назву рідного місточка!

Рут пильно ему приглядалась і нараз сльози здавили їй горло; она сама догадала ся, хто стоїть перед нею і заговорила:

— О, чиж справді твоїй служници припало таке велике щастє донести ще нині мому панови радістну вість о приїзді сина, котрого він так довго, довго виждив?

---

[1]) Мешканцї Хеврона, міста положеного на полудне від Єрусалима.

темнота і забобонність, та сама ледащість і неморальність. Той сам „дідько", що водив чернелицких господарів на угорску границю, веде других до коршми та в лихварскі кишенї і зводить їх на біду та нужду, а відтак виводить їх з краю до Бразилії та Росиї. Ого стан культури і цивілізациї нашої по пятьдесяти роках з горою. А ми що на то? Політика, політика — кажемо, всему винна! Політика, політика все направить! Коби лиш написи на судах та урядах, а нарід наш зараз провидить! Коби нам загальне право голосованя, то нашому народови буде зараз, як в раю. Вибори всему винні. То ж скликуймо чим скорше віча, підготовляймо вибори, нехай нарід вибере мене та онтого. Аж ми покажемо, що то значить політика і яка она повинна бути! Люди, що працюють і працюють невтомимо около піднесеня просьвіти в народі, люди тихої працї — то зрадники народу, то запроданцї!

Отгак у нас говорить ся і робить ся, то-ж не диво, що стан нашої культури і цивілізациї по пятьдесяти роках такий самий, як був перед тим. Темний нарід відбиває ся чим раз більше від своєї інтелїґенциї, не вірить нікому, хиба лиш тим, що єму тумана пускають, одні „дідьками з Сигота" а другі політикою.

Ми досить вже написали ся про різні обяви упадку в нашім народі. Міг би хтось навіть подумати, що ми занадто чорно на все дивимо ся. Але то не лиш ми так видимо; так видить кождий, хто лиш трохи здоровим поглядом дивить ся на стан річий в краю. Ось яку характеристику села Осталович подає н. пр. в „Дїлі" якийсь „І. Сусїд" з Перемишлянщини: „З одної сторони" — каже він — „не дасть ся заперечити нужда, але з другої сторони треба зазначити також великий упадок моральний, піяньство, розпусту, лїнивство та зашкарупілий консерватизм, опірний всякій науцї і поступови. Четверта часть села віддає ся ремеслу нічному". — Чи треба ще лїпшої характеристики та чи она лиш для одніського села Осталович? Шкода лиш, що „І. Сусїд" з Перемишлянщини, котрий так добре дійшов аж до самого кореня зла, не підхопив так само добре і причину того зла, а звернув зараз на вибори. А прецї яке насїнє, такі й плоди.

Але таке то вже наше нещастє, що ми не можемо о вічім видати спокійного, предметового суду, щоби нам зараз не вмішав ся до того „дідько з Сигота" в видї політичнім.

В тім же самім числї „Дїла", де „І. Сусїд" з Перемишлянщини доносить про рух еміґраційний до Бразилії і подає характеристику села Осталович, другий кореспондент „Дїла" з львівского повіта доносить, що ґрунти по наших еміґрантах купують Мазури, а „Дїло" додає від себе ось таку замітку; „Мабуть і задля того спроваджують таке множество робітників Мазурів до Львова, щоби сни — з кривдою місцевих робітників — заробляли гріш і в околици львівскій оставали ся та скріпляли елемент польский". — Як би так написав орґан москвофільский, котрого задачею єсть вигубляти нарід руский, так, би з него й слїду не лишило ся, то ми би тому й не дивували ся. Задачею того орґану прецї єсть ширити в нашім краю як найбільшу незгоду між обома народами — показувати одному дорогу, як можна би другому доскулювати, а відтак бунтувати другого против першого за то, що той єму доскулює; єсть то справдї „дідьча робота", на яку може здобути ся лиш найбільший ворог руского народу, робота, до якої певно не взяв би ся ані правдивий Поляк, анї правдивий Москаль, що дійстно любить свій нарід. Але що й руский орґан, котрий ще й називає себе народним, виступає так само, як би то зробив орґан москвофільский, то вже таки не мале диво. Видко, що ми за пятьдесять лїт народного житя ані о волос не поступили, коли навіть і „сьвітила" у нас не научили ся, як розумно боронити народного інтересу. „Дїло" прецї може, а бодай повинно знати, як руский, так само і мазурский робітник шукає нинї всюди зарібку і всюди іде за ним, де лиш его знаходить, а коли він може зручнїйший і проворнїйший, то хиба лиш его щастє. Так само може „Дїло" знати, що кождий предприємець, котрий спроваджує робітника, робить то не в інтересї робітника, але в своїм власнім. Адже до нас спроваджувано навіть робітників Італиянців, хоч з кривдою руских і мазурских, а декотрі Італиянцї каменярі навіть поосїдали у Львові. Хиба-ж то було вимірене против Русинів? По що отже таке говорене? Чи не єсть же то „дідько політичний", котрим у нас великі і малі політики туманять наш нарід і держать его у вічній темнотї? Коли-б навіть і так було, як „Дїло" каже, то прецї розумний і розважний політик не повинен такого факту підносити в тій формі, бо то значить відбирати слабшому, в сім случаю своєму власному народови, послїдну віру в свої власні сили, значить ослабляти духа народного, замість его скріпляти. Замість іти по указу москвофільского орґану зробило би „Дїло" лїпше, як би оно, коли хоче дійстно називатись народним, звернуло ся таки до свого власного народу і там шукало причин нашої нужди та недолї; тогди побачило би оно, що пятьдесять лїт житя народного проминуло для нас марно та що при такій роботі, як доси, проминуть і других пятьдесять; що не поможе нам віяка політика, скоро ми самі не знайдемо способів, щоби своєю власною силою двигнути себе з морального і материяльного упадку.

Перегляд політичний.

До спільних Делєґаций вибрано вчера з галицких послів: Барвіньского, Гнївоша, Залеского, Поповского, Щепановского, Хшановского і Енджейовича. З послів з Долїшної Австриї вибрано Кронаветтера, антисеміта Паттая і Зіса.

При вчерашнім виборі бурмістра у Відни перше і друге голосоване не дало нїякого результату. При третїм голосованю вибрано Люеґера 70 голосами, але він вибору не приняв і голосовано четвертий раз і Люеґер дістав тогди лиш 65 голосів. Вибір відложено аж до нинї.

Молодочехи роблять заходи, щоби всї партиї опозицийні сполучили ся в одну зорґанізовану опозицию, до котрої належали би Молодочехи, Нїмцї народовцї, Хорвати, християньскі социяли і дикі. На запрошенє молодоческого комітету екзекутивного відбула ся вчера конференция, на котрій однакож явили ся лиш нїмецкі народовцї, але й ті заявили, що лиш в декотрих справах готові поступати спільно. Також і другі фракциї опозицийні відкинули проект орґанізациї під проводом Молодочехів, хоч заявили також, що в деяких справах готові спільно поступати.

Натан міг лише головою кивнути, бо й єму не давали сльози промовити слова. Тодї Рут приклякла і з почестию поцїлувала край его одежи.

Молодий чоловік підоймив дївчину і діткнувши губами єї чола, промовив:

— Витаю тебе, моя сестро! Можу тебе назвати сестрою, хоч ми й не свояки. В твоїй особі, люба Рут, витаю всїх, кого люблю: вітця, рідних, мою родину! Так, я — Натан Ваал. Але хоч і як приятно менї говорити з тобою, треба розстати ся. Іди-ж тепер чим скорше до Гупни і скажи нашому вітцю, що я ще нинї вечером буду у него, скоро лише доведу каравану до Єрусалима і поміщу там своїх товаришів.

Він сильно стиснув руку дївчини і пігнав за караваною, а кілька годин пізнїйше, коли сонце стояло над головою, він і всї его товариші дістали ся на вижину, що від північної сторони знимала ся над Єрусалимом. Ось, вкінци і саме місто! Вартові радістно привитали каравану. В тім часї Єрусалим займав лише гору, де стояв храм і прилягаючу до неї землю, та, як всї хананьскі міста, був обведений муром, в котрім було кілька воріт, а при воротах була сторожа.

Один з вартівників крикнув до начальника каравани:

— Ми вже годину перед тим знали, що прийдете! Первосьвященик Абді-таба вже вас дожидає!

Натан задержав ся відтак, а вартівник пояснив:

— Один Єгиптянин, що бачив вас коло кирницї в Ветили, прилетів сюди на своїм скорім арабскім кони і упередив нас о вашім приходї.

— Який Єгиптянин?

— Єго, здаєть ся, називають Гамідом; але з виду він не похожий на Єгиптянина. Ну, і его вість не виглядала на імовірну, а ось і ви самі тут. Видко, говорив правду.

Неприятно було Натанови слухати сего і его лице захмарило ся: він не сумнївав ся, що мнимий Єгиптянин се був его ворог Гамід. Гамід на порученє фараона перебував тепер в Єрусалимі і очевидячки для шпигуньства виїхав на стрічу каравани та мусїв єї підглядати, укритий в котрімсь домику Ветиля. Але не було часу тепер о тім роздумувати, бо царске посольство вже наближало ся до других (внутрених) воріт міста, щоби повитати прибувших і показати їм призначене для них поміщене.

Натан, розмістивши як належало своїх товаришів, представив ся первосьвященикови Абді-табі, котрий приказав єму явити ся за два днї, щоби передати ним письмо до фараона. Стілько часу треба було для того, що вавилоньский писар мусїв бодай два днї переводити письмо на вавилоньский язик, а відтак красно его вписати клиновим письмом на глиняних дощинках. Супротив того мав Натан два днї до розпорядимости, а що й Сирийцї радо згодили ся відбувати дальшу подорож разом, то молодий Хананеєць рішив не зволїкати нї хвилї, а пустити ся зараз в дорогу до Гупни.

В місточку Беероті, недалеко від Ветиля, Натана дожидав старець-отець его, що умисне виїхав на стрічу сина. Старця супроводив малий хлопець на ослї. Не треба й казати, яка велика була радість при повитаню вітця з сином.

Дуже скоро минули ті два днї! Гість богато розказував прислухуючим ся з цїкавостию, о чудесах Єгипта, о своїх подорожах.... Рут також слухала ті оповідання і єї очи горіли при тім якимсь дивним огнем.... А коли на розсьвітї третого дня Натан прощав ся з родиною і вже сїв на коня — молода дївчина з сияючим лицем, підійшла до него і подала коробочку з назбираними власноручно винними ягодами. Ся коробка була обвита тими самими цьвітами, що в видї вінця прикрашували памятник в Ветили.

Старець Талмої замітив любовний погляд, кинений сином на Рут, і зараз подумав, що син певне і скоро відвідає знов батьківский дім та перебуде тут кілька тижднів. Поблагословивши Натана, отець крикнув за ним:

— Іди з Богом, сину мій! Благаю Всевишного, щоби довволив менї скоро знов узріти твоє лице!

В відповідь на се пронесли ся слова:

— З Богом оставайте й ви, мої милі!

Дводневу дорогу від Єрусалима до Ґази вже майже перейшла каравана. Подорожні постановили, щоб з огляду на умучені конї і осли задержати ся в полудне послїдний раз на короткий попас в тїни невеличкої ґрупи пальм, коло котрих повинно було находити ся жерело сьвіжої води. Каравана задержала ся. Звідси починала ся камениста долина з поодинокими горбковатими вижинами, але дійстна пустиня — пісковатий степ — находив ся аж за Ґазою, розлягшись між Палестиною і Єгиптом. Тут же серед пальм було ще досить приятно.

Один з Сирийців, уникаючи очевидячки всяких розмов, ходив по мураві там і назад; его хід був скорий, немов би его що непокоїло; на боцї пас ся его кінь і стояв на припові вючний осел. Сей Сириєць визначував ся зміж своїх земляків незвичайно довгою бородою; его одежа, в порівнаню з другими, була менше богата, але судячи по стати і поведеню сего чоловіка, можна було припускати, що він досить знатна особа.

І дійстно сему Сирийцеви було поручено вручити фараонови царске письмо, для того мав він его при собі в осібній, умисно зробленій для него шкіряній торбі. Єгиптяни, що супроводили Натана, прозвали сего Сирийця ще в Дунїпі „вітцем торби", але він хоч і був на око суворий і непривітний, то цїлком за се

З Білграду доносять, що король покликав послів Ґарашаніна з Парижа і Сіміча з Відня, щоби особисто порадитись з ними в справі заплутаного теперішного положеня політичного і фінансового. Зачувати, що на случай уступленя Христича Сіміч став би президентом кабінету.

З Хіни надходять знов непокоячі вісти. В полудневих сторонах Хіни має проявляти ся сильний антидинастичний рух, такий самий, який на Формозі викликав проголошене републики. З другої же сторони доносять, що на Формозї таки сама Хіна викликала нїби то револющию виславши туди войско і гроші, а то для того, щоби Японцям ставити опір при занятю сего острова. Японьска фльота станула вже дня 27 с. м. під Формозою.

Новинки.

Львів дня 30 мая 1895.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував практикантів концептових ц. к. Намістництва: Теодора Торосевича в Борщеві і Альфреда Ленчиньского в Бохни концепістами.

— **Учителями в школах народних** іменовані: Иос. Гравковский в Лубянках нижних, Юст. Цвиковский в Клебанївці, Ол. Квятковска в Басївцї, Фр. Панкевичівна, молодшою учителькою 2-клясової школи в Бисковичах, Петр. Терлецка учителькою в Райтаровичах, Володисл. Лопушаньский управителем 5-клясової школи мужеской в Мостисках, Марк. Циска, старшим учителем 5-клясової школи мужеской в Мостисках, Ів. Луцьова старшим учителем 5-клясової школи мужеской в Надвірнїй, Ів. Витковицку молодшою учителькою 6-клясової школи женьской в Стрию, Иосаф. Мазановского учителем в Туґнилові, Марию Пахівну управителькою 2-клясової школи в Підпечарах, Марию Фельштиньску старшою учителькою і Ванду Яновску молодшою учителькою при 6-клясовій школї женьскій в Перемишли, Мих. Гірчицю учителем в Надибах, о. Володим. Сеника греко-кат. катихитом при 6-клясовій школї мужескій в Дрогобичи.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Казимир Баденї виїхав вчера рано до Бохнї і Тарнова на люстрацию тамошних староств. П. Намістникови товаришить в подорожи ц. к. радник Намістництва ц. Мавтнер.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засїданю з дня 27 мая: 1) Затвердити іменоване о. Миколая Рожаньского, греко-кат. декана калуского, на духовного члена ц. к. окружної Ради шкільної в Калуши; 2) перемінити від 1 вересня 1895 народні школи: одноклясові в Вовчинци, Бориничах, Лядскім шляхотскім і в Чорнолїзцях на двоклясові; двоклясову в Монастириских на чотирокласову і 3) зорґанїзувати від 1 вересня 1895 р. 4-клясову народну школу в Княгининї селї, повіта станїславівского; 4) приймити до відомости справозданя краєвих інспекторів шкільних з люстрациї: ґімназиї в Тернополи, учительскої женьскої семинариї в Перемишли і народних шкіл в окрузї перемиским.

— **В краєвій огородничій школї в Тарнові** єсть вільних кілька фундушевих місць. Наука в школї треває три роки. До школи може бути принятий кождий, хто викаже ся, що окінчив 15 рік житя, обовязкову науку в народній школї, що єсть фізично здоровий і бездоганного поведеня. Перед вступленем до школи треба зложити вступний іспит. Першеньство мають ті ученики, що відбули бодай однорічну практику огородничу. Приняті одержать в інтернатї їду, одїж, постіль, пранє і наукові прибори безплатно, а мають мати власне біле і обув. Поданя треба вносити до дирекциї сеї школи найпізнїйше до 1 липня с. р.

— **В місточку Маркополи,** повіта брідского, розпочала ся будова нової церкви з твердого материялу, заходами місцевого сьвященика о. Ів. Кулицкого. Кошти будови обчислені на 17.000 зр.

— **Увязнені лихварки.** З Сянока доносять, що на зарядженє ц. к. прокураториї державної увязнено дві великі лихварки Томбу Люстїґову і Зінґерову. Один купець Ян Калїта мав виказати своїми книгами, що від него вибрали они процентами понад 40.000 зр., але брали по 30 до 50 прц. Томба, коли не ставало їй своїх гроший, брала від других і процентами дїлила ся з ними. Кажуть, що в хвили увязненя було у неї 60 тисячів гроша від других лихварів.

— **З Люблянн** доносять: Раз враз дають ся чути лекші потрясеня землї. Комісиї технїчні вже покінчили обчислювати загальні шкоди, які нанесло землетрясенє Люблянї. Шкоди нанесені в будинках приватних доходять до квоти 2,704.100 зр., в будинках міских 34.000 зр., в будинках краєвих 226.000 зр., в будівлях монастирских, костелах і приходствах 174.000 зр. То-ж загально виносять шкода 3,138.700 зр. Ушкодженя в державних будинках не були обчислені. Признано, що треба збурити 145 будинків, с. є. 10·3 прц. За підставу при оцїнцї будинків призначених на збурене принято вартість, яку представляли ті будинки перед землетрясенем, не вчисляючи до сего вартости місця і не взглядняючи доходу, який будинок приносив. На провінциї шкоди в будинках шкільних виносять 44.000 зр., в костелах 470.000 зр., а в приватних будівлях обчислено на $3^3/_4$ міліона зр. Шкоди на провінциї обчислили дотичні громади.

— **Добре заробив.** Один купець волів з київскої ґуберниї в Росиї задумав спробувати щастя на ярмарку в Варшаві. Він купив 40 волів і повсаджував їх до зелїзничих ваґонів, а що не хотїв, аби єго товариші купцї дізнали ся о тім, що він везе воли до Варшави, велїв в ваґонах позамикати вікна і двері. Коли поїзд переїхав кілька станций, заглянув нерозважний купець до ваґонів, де були воли. Однако єго очам представив ся страшний вид. В наслїдок спеки і недостачі воздуха воли подушили ся і лежали в возах без житя. З 40 штук удало ся ледве одного уратувати; всї подушені воли приказали власти закопати.

— **Новоповстале озеро.** З Градця в Стириї доносять, що в громадї Поберш коло Марбурга утворило ся перед кількома днями в однїй долинї мале озерце, простору 36 морґів. Се озеро появляє ся вже третий раз. Перший раз утворило ся оно з початком сімдесятих років і тодї стояла в нїм вода два роки, другий раз, з початком вісїмдесятих років, вода зникла по шістьох місяцях. Появу сего озера поясняють послїдним землетрясенем, тим більше, що недало від него позападала ся в кількох місцях земля.

— **Живий протест.** В Сполучених Державах Америки заведено богато електричних трамваїв, котрі так скоро і неосторожно їздять улицями, що в сих днях переїхали в Ню Йорку 107 дїтий на смерть, а 450 скалїчили. Щоби запротестувати против трамваєвих товариств, скликали тамошні горожани великий мітинґ (віче), а учасники мітинґу переходили головними улицями, з'єднуючи співчуте для нещастних. На переді того походу везено кількоро дїтий покалїчених електричними возами, а один хлопець ішов на кулях, а за ним несено вивіски з написами: „Досить убийств!“ — „Наші дїти хотять гуляти на сьвіжім воздусї!“ — Оплакуємо 107 убитих!“ Крім того найлїпші адвокати взяли справи в свої руки і товариство трамваєве буде мусїло, здаєть ся, заплатити грубе відшкодоване за убиті і покалїчені дїти.

— **Померли:** О. Андрій Клим, сотрудник з Дзвинячки, дня 22 с. м. в Дорі, в 30-ім роцї житя а 6-ім сьвященьства.

Телеґрами.

Відень 30 мая. Єго Вел. Цїсар вернувши з Лінцу до Пенцінґа виїхав зараз до замку в Ляінц. — Є. Вел. Цїсар призволив на утворенє дальших чотирох босаньско-герцеґовиньских полків піхоти в осени с. р.

Париж 30 мая. Кн. Фердинанд болгарский виїхав вчера до Софії.

Мадрит 30 мая. Призначені до Куби полки кавалериї виїхали вчера до Кадису. Баталїон піхоти призначений вразу на острови Филипиньскі пійде також до Куби.

не гнївав ся. До того-ж Єгиптянам було тяжко вимовити єго правдиве імя — Арцхулї, а він сам говорив їх язиком досить добре, бо єму вже нераз лучало ся бути над берегами Нїля.

Одиноким чоловіком з цїлої каравани, з котрим Сирієць частїйше розмавляв, і як здавало ся, уважав єго за заслугуючого на повне довірє — був Натан. Підійшовши до Арцхулього, Натан промовив до него і тим вивів єго з задуми:

— Ти, брате, певно не можеш діждати ся часу, коли будемо в Ґазї? Звідтам треба буде їхати пустинею, то й перемінимо наші конї на верблюди.

Сирієць слухав мовчки.

— Скажи — говорив дальше Натан — що тебе непокоїть, коли ми вже так близько нашої мети? Небезпечности, можна сказати, всї минули! За три години ми будемо в Ґазї, а звідтам поїдемо дальше під сильною сторожею єгипетских вояків. Та ти й сам знаєш, що не маємо чого бояти ся. Чи так?

Вкінци відповів Арцхулї:

— Не се мене тревожить, а ось сей Гамід не подобаєсь менї. Я єму не довіряю і не дивував би ся, як би він наробив нам якої біди. Він же і тебе підглядав в Ветили; сидїв в тій самій хатї, коло котрої ти розмавляв з дївчиною. Коли відтак ти повернув до нас, він вихопив ся з хати і перелетів конем скоро попри нашу каравану. Я єго відтак пізнав в Єрусалимі. Се мене непокоїть, тим більше, що він так всїм підхлїбляє ся.

Зачудований і одушевлений такою прозорностию Сирийця, що так добре пізнавав людий, Натан лише що збирав ся відповісти єму, як їх розмова була перервана появою одного з Єгиптян: єго прислав Гамід з порадою зараз вибрати ся в дорогу, єсли каравана хоче за видна дійти до Ґази. По висотї сонця на небосклонї треба було признати сю раду за оправданy; і они, Натан і Сирієць, навіть побоювали ся, що ніч може наступить перед їх прибутєм до Ґази, єсли они не поспішать ся.

Спершу загадували провідники каравани не довго попасати на сім місци, але не так склало ся: минуло надто богато часу длятого, що кочуючі тут бедуїни [2]) не допускали нї людий, нї зьвірят каравани до одинокого найблизшого жерела, в наслїдок чого треба було з тими пастухами довго торгувати ся; з ними широко розправляв Гамід, аж вкінци бедуїни уступили. Так бодай розповідав сам Гамід Натанови і Арцхульому, коли вже каравана була в дорозї, при чім не забув похвалити ся, який то, мовляв, з него поворотний і хитрий чоловік: для безпечности каравани він зумів уладити всьо спокійно і не допустив до борби з бедуїнами.

Огненний сонішний круг лише що спустив ся за піскові горби на виднокрузі і поволи став густїти вічний сумерк; однако тепер можна було вже розглядїти в віддали неясні начерки оливних садів, а се значило, що до Ґази не була більше як пів години дороги.

Цїла каравана в души обрадувала ся, а Сирийцї чули вже наперед смак чудесного вина, ожидаючого їх в тακім старім, торговім містї, як Ґаза. Але в тім — з заду і з боків щось страшно зашуміло, немов налїтав степовий вихор, а з поміж того шуму чути було голосні крики. Не минула й мінута, як цїла каравана була окружена численною товпою кінних бедуїнів.

(Дальше буде)

[2]) Бедуїн, по арабски „Бедаві“, значить „син пустинї“. Бедуїни мешкають в пустинних частях західної Азиї і північної Африки. Они переважно походженя арабского і трудлять ся випасом худоби і розбійництвом. Постійних осель не мають, а скитають ся з місця на місце і длятого зовуть ся кочівниками.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.